

ZBIERKA **ZÁKONOV**
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 2005

Vyhlásené: 20. 7. 2005

Časová verzia predpisu účinná od: 1. 7.2026

Obsah dokumentu je právne záväzný.

321

VYHLÁŠKA

Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky

z 30. júna 2005

o rozsahu praxe v niektorých zdravotníckych povolaniach

Ministerstvo zdravotníctva Slovenskej republiky podľa § 28 ods. 2 zákona č. 578/2004 Z. z. o poskytovateľoch zdravotnej starostlivosti, zdravotníckych pracovníkoch, stavovských organizáciách v zdravotníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 720/2004 Z. z. (ďalej len „zákon“) ustanovuje:

§ 1

Predmet úpravy

(1) Táto vyhláška ustanovuje rozsah praxe

- a) zdravotníckeho pracovníka v záchranej zdravotnej službe¹⁾ v zdravotníckych povolaniach lekár, zdravotnícky záchranár, sestra a asistent prepravy,
- b) zdravotníckeho pracovníka vo vojenskom zdravotníctve ozbrojených síl Slovenskej republiky (ďalej len „vojenské zdravotníctvo“) v zdravotníckych povolaniach lekár a zdravotnícky záchranár,
- c) zdravotníckeho záchranára v ambulancii Hasičského záchranného zboru a zdravotníckeho záchranára v ambulancii Horskej záchranej služby,
- d) rádiologického technika,
- e) praktickej sestry – asistenta,
- f) zubného technika,
- g) lekára pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti,
- h) dentálnej hygieničky,
- i) asistenta výživy,
- j) farmaceutického laboranta,
- k) maséra,
- l) zubného asistenta,
- m) sanitára,
- n) očné optika,
- o) optometristu,
- p) ortopedického technika,

- q) zdravotníckeho laboranta,
- r) fyzioterapeuta,
- s) verejného zdravotníka,
- t) zdravotníckeho pracovníka v ambulancii asistenčnej zdravotnej služby v zdravotníckych povolaniach lekár a zdravotnícky záchranár.

(2) Počas výnimočného stavu, núdzového stavu alebo mimoriadnej situácie (ďalej len „krízová situácia“) v súvislosti s ohrozením verejného zdravia II. stupňa z dôvodu ochorenia COVID-19 spôsobeným koronavírusom SARS-CoV-2 na území Slovenskej republiky (ďalej len „z dôvodu ochorenia COVID-19“) táto vyhláška ustanovuje aj rozsah praxe

- a) technika pre zdravotnícke pomôcky,
- b) farmaceuta,
- c) logopéda, psychológa, liečebného pedagóga, fyzika a laboratórneho diagnostika podľa osobitného predpisu.^{1aa)}

§ 2

Rozsah praxe lekára v záchranej zdravotnej službe

(1) Lekár ambulancie záchranej zdravotnej služby²⁾ v rámci neodkladnej zdravotnej starostlivosti v záchranej zdravotnej službe na základe písomného poverenia podľa odseku 3 v rozsahu získaného vzdelania samostatne

- a) vykonáva prvotné zhodnotenie zdravotného stavu osoby, ktorá potrebuje poskytnutie neodkladnej zdravotnej starostlivosti,
- b) vykonáva triedenie zranených a určuje závažnosť poškodenia zdravia, priority liečby a ošetrovania,
- c) odoberá anamnézu, zisťuje a rozpoznáva rizikové faktory, cielene ich vyhodnocuje,
- d) navrhuje a vykonáva najvhodnejšie diagnostické postupy a interpretuje ich výsledky,
- e) vykonáva diferenciálnu diagnostiku, stanovuje hlavné a vedľajšie diagnózy v súlade s anamnézou, fyzikálnym vyšetrením, intervenčnými a ďalšími vyšetreniami,
- f) navrhuje liečebné nefarmakologické a farmakologické výkony,
- g) vykonáva potrebnú liečbu a iné súvisiace činnosti,
- h) riadi súčinnosť medzi viacerými poskytovateľmi neodkladnej zdravotnej starostlivosti.

(2) Lekár vo vojenskom zdravotníctve vykonáva činnosti uvedené v odseku 1.

(3) Lekár vykonáva samostatne odborné pracovné činnosti a špecializované pracovné činnosti uvedené v odseku 1 na základe písomného poverenia odborného zástupcu príslušného poskytovateľa záchranej zdravotnej služby. Poverenie sa vydáva najdlhšie na tri roky. Vzor poverenia je uvedený v prílohe.

(4) Lekár v ambulancii asistenčnej zdravotnej služby vykonáva činnosti uvedené v odseku 1.

§ 3

Rozsah praxe zdravotníckeho záchranára v záchranej zdravotnej službe

(1) Zdravotnícky záchranár v rámci neodkladnej zdravotnej starostlivosti v záchranej zdravotnej službe ako člen posádky ambulancie záchranej zdravotnej služby v rozsahu získaného vzdelania pri výkone odborných pracovných činností samostatne

- a) odoberá základnú anamnézu od osoby, ktorej sa má poskytnúť neodkladná zdravotná starostlivosť, od jej príbuzných a od iných svedkov udalosti,
- b) sleduje, hodnotí a zaznamenáva životné funkcie pomocou určených klinických prostriedkov a technických prostriedkov,
- c) posudzuje zdravotný stav osoby a určuje pracovnú diagnózu,
- d) vykonáva prvotné ošetrenie všetkých poranení vrátane zastavenia krvácania,
- e) čistí dýchacie cesty a zaisťuje ich priechodnosť manévrami, použitím vzduchovodu alebo supraglotickými pomôckami,
- f) vykonáva odstránenie cudzieho telesa pod priamou laryngoskopiou Magillovými kliešťami pri obštrukcii horných dýchacích ciest cudzím telesom u osoby v bezvedomí,
- g) vykonáva koniotómiu alebo koniopunkciu,
- h) vykonáva umelú pľúcnu ventiláciu s použitím samorozpínacieho vaku,
- i) podáva kyslíkovú liečbu,
- j) podáva liečivá nebulizačne alebo inhalátorom,
- k) vykonáva rozšírenú kardiopulmonálnu resuscitáciu vrátane farmakoterapie,
- l) používa automatický a poloautomatický externý defibrilátor,
- m) vykonáva rozšírenú resuscitáciu s použitím automatického mechanického prístroja na kompresie hrudníka,
- n) vyhotovuje záznam EKG krivky a na základe jeho vyhodnotenia určuje pracovnú diagnózu,
- o) používa magnet pri neadekvátnych výbojoch implantovaného kardioverter-defibrilátora,
- p) vykonáva základné neurologické vyšetrenie a určuje pracovnú diagnózu cievnej mozgovej príhody,
- q) odvádza pôrod, vykonáva prvé ošetrenie novorodenca a ošetruje rodičku,
- r) ošetruje pneumotorax dostupnými prostriedkami a technikami,
- s) zavádza žalúdočné sondy,
- t) zavádza močový katéter u ženy,
- u) odoberá v prípade potreby biologický materiál na diagnostické účely,
- v) zaisťuje periférny žilový vstup a intraoseálny vstup,
- w) podáva izotonické roztoky elektrolytov intravenózne alebo intraoseálne,
- x) podáva roztok glukózy intravenózne alebo intraoseálne pri diagnostikovanej hypoglykémii,
- y) podáva adrenalín intramuskulárne pri anafylaktickej reakcii,
- z) podáva adrenalín nebulizačne,
- aa) podáva analgetiká a antipyretiká per os, per rectum, intramuskulárne, intravenózne alebo intraoseálne,
- ab) podáva inhalačne metoxyflurán,
- ac) podáva deriváty benzodiazepínu pri kŕčových stavoch per rectum alebo intramuskulárne,
- ad) podáva anxiolytiká per os,
- ae) podáva kortikosteroidy per rectum alebo intramuskulárne,
- af) podáva aktívne uhlie,
- ag) podáva kaptopril pri artériovej hypertenzii,

- ah) podáva organické nitráty sublingválne,
- ai) podáva antiagreganciou per os alebo do žalúdočnej sondy pri akútnom koronárnom syndróme,
- aj) podáva heparíny intravenózne alebo intraoseálne pri akútnom koronárnom syndróme po konzultácii s lekárom oddelenia intervenčnej kardiológie príslušného poskytovateľa ústavnej zdravotnej starostlivosti,
- ak) podáva inhalačne antiastmatiká,
- al) podáva antihistaminiká intravenózne, intramuskulárne pri alergickej reakcii,
- am) podáva pri medzinemocničnom transporte osoby liečbu podľa písomnej indikácie lekára, ktorý transport indikoval, okrem podávania krvnej transfúzie,
- an) polohuje a imobilizuje osobu s prihliadnutím na rozsah a povahu poranenia alebo ochorenia,
- ao) vyslobodzuje osobu, ak tým závažným spôsobom neohrozí svoj život alebo zdravie,
- ap) ohrieva alebo chladí osobu pri úrazoch spôsobených nízkymi teplotami alebo vysokými teplotami,
- aq) ošetruje amputát vhodný na replantáciu,
- ar) zabezpečuje transport osoby a podieľa sa na transporte osoby z miesta udalosti do vozidla ambulancie záchranej zdravotnej služby dostupnými spôsobmi a prostriedkami, ak tým závažným spôsobom neohrozí svoj život alebo zdravie,
- as) sleduje nepretržite zdravotný stav, zabezpečuje základné životné funkcie a uspokojovanie potrieb osoby súvisiacich so zdravím, s chorobou a s umieraním,
- at) ošetruje drény, periférne a centrálné cievne katétre, permanentné močové katétre, sondy, kanyly a stómie,
- au) udržiava rádiovú, telefónnu a dátovú komunikáciu s operačným strediskom tiesňového volania záchranej zdravotnej služby a so všetkými zložkami integrovaného záchranného systému, spolupracuje pri navigácii v teréne,
- av) zaisťuje bezpečnosť zásahu, ak tým závažným spôsobom neohrozí svoj život alebo zdravie,
- aw) spolupracuje pri navigácii ambulancie vrtuľníkovej záchranej zdravotnej služby v teréne,
- ax) zabezpečuje starostlivosť o telo mŕtvej osoby; ak dôjde k úmrtiu osoby v ambulancii záchranej zdravotnej služby, odovzdáva mŕtve telo osoby v najbližšom ústavnom zdravotníckom zariadení,
- ay) riadi sa pokynmi veliteľa zásahu pri udalostiach s hromadným postihnutím osôb, vykonáva činnosti veliteľa zdravotníckeho zásahu a vykonáva primárne triedenie ranených do príchodu zdravotníckeho záchranára s vysokoškolským vzdelaním prvého stupňa v bakalárskom študijnom programe urgentná zdravotná starostlivosť v študijnom odbore zdravotníckej vedy alebo lekára záchranej zdravotnej služby; po ich príchode sa riadi pokynmi veliteľa zdravotníckeho zásahu,
- az) vyslobodzuje osobu v spolupráci s ostatnými zložkami integrovaného záchranného systému, ak tým závažným spôsobom neohrozí svoj život alebo zdravie.

(2) Zdravotnícky záchranár so špecializáciou v špecializačnom odbore špecializovaná urgentná starostlivosť získanou podľa predpisov účinných do 30. júna 2010, okrem činností uvedených v odseku 1, v rámci neodkladnej zdravotnej starostlivosti v záchranej zdravotnej službe ako člen posádky ambulancie rýchlej zdravotnej pomoci alebo ambulancie rýchlej zdravotnej pomoci „S“ pri výkone špecializovaných pracovných činností na základe písomného poverenia podľa odseku 5 v rozsahu získaného vzdelania samostatne podáva

- a) kortikosteroidy intravenózne alebo intraoseálne,

- b) prokinetiká intramuskulárne alebo intravenózne,
- c) spazmolytiká intramuskulárne alebo intravenózne,
- d) diazepam pri kŕčových stavoch intravenózne alebo intraoseálne,
- e) síran horečnatý pri preeklampsii a eklampsii intramuskulárne alebo intravenózne,
- f) furosemid pri pľúcnom edéme intravenózne.

(3) Zdravotnícky záchranár s vysokoškolským vzdelaním prvého stupňa v bakalárskom študijnom programe urgentná zdravotná starostlivosť v študijnom odbore zdravotníckej vedy, okrem činností uvedených v odseku 1, v rámci neodkladnej zdravotnej starostlivosti ako člen posádky ambulancie rýchlej zdravotnej pomoci alebo ambulancie rýchlej zdravotnej pomoci „S“ pri výkone odborných pracovných činností na základe písomného poverenia podľa odseku 5 v rozsahu získaného vzdelania samostatne

- a) podáva kortikosteroidy intravenózne alebo intraoseálne,
- b) podáva prokinetiká intramuskulárne alebo intravenózne,
- c) podáva spazmolytiká intramuskulárne alebo intravenózne,
- d) podáva diazepam intravenózne alebo intraoseálne pri kŕčových stavoch,
- e) podáva atropín dostupnou cestou,
- f) podáva tramadol dostupnou cestou,
- g) podáva nesteroidné antiflogistiká a antireumatiká dostupnou cestou,
- h) podáva urapidil intravenózne, pri náhlej cievej mozgovej príhode na stabilizáciu krvného tlaku, po konzultácii s lekárom špecializovaného centra pre liečbu cievej mozgovej príhody,
- i) podáva antiemetiká dostupnou cestou,
- j) podáva antiastmatiká dostupnou cestou,
- k) podáva kyselinu tranexámovú intravenózne alebo intraoseálne,
- l) podáva síran horečnatý dostupnou cestou,
- m) podáva furosemid intravenózne,
- n) podáva antidotá dostupnou cestou,
- o) používa externý defibrilátor aj v manuálnom režime,
- p) vykonáva umelú pľúcnu ventiláciu v periresuscitačnom období s použitím ventilátora s monitorovaním EtCO₂,
- q) používa defibrilátor na externú transtorakálnu kardiostimuláciu a elektrickú kardioverziu pri bezprostrednom ohrození života,
- r) pri udalostiach s hromadným postihnutím osôb sa riadi pokynmi veliteľa zásahu, vykonáva činnosti veliteľa zdravotníckeho zásahu a ďalšie veliteľské funkcie, vykonáva primárne triedenie ranených a podieľa sa na odstraňovaní následkov udalosti s hromadným postihnutím osôb,
- s) vykonáva diferenciálnu diagnostiku, určuje hlavné diagnózy a vedľajšie diagnózy podľa anamnézy, fyzikálneho vyšetrenia a ďalších vyšetrení,
- t) rozhoduje o ponechaní osoby na mieste zásahu alebo o jej transporte do zdravotníckeho zariadenia v závislosti od zdravotného stavu osoby, vykonaných vyšetrení a liečebných postupov,
- u) podáva trimekaín pri zaisťovaní intraoseálneho vstupu,
- v) vykonáva neinvazívnu ventiláciu s použitím ventilátora s možnosťou pozitívneho tlaku na konci výdychu a reguláciou frakcie inšpirovaného kyslíka,

- w) vykonáva prednemocničnú ultrasonografiu na diagnostiku akútnych stavov a vykonávanie terapeutických výkonov,
- x) podáva ketamín dostupnou cestou v analgetickej dávke tak, aby podané analgetické dávky súhrnne nepresiahli maximálnu kumulatívnu dávku.

(4) Zdravotnícky záchranár s vysokoškolským vzdelaním prvého stupňa v bakalárskom študijnom programe urgentná zdravotná starostlivosť v študijnom odbore zdravotníckej vedy, so špecializáciou v špecializačnom odbore starostlivosť o kriticky chorých, okrem činností uvedených v odsekoch 1 až 3, v rámci neodkladnej zdravotnej starostlivosti v záchranej zdravotnej službe ako člen posádky ambulancie špecializovanej rýchlej zdravotnej pomoci alebo ambulancie rýchlej zdravotnej pomoci pri výkone špecializovaných pracovných činností na základe písomného poverenia podľa odseku 5 v rozsahu získaného vzdelania samostatne

- a) vykonáva bilaterálnu dekompresiu hrudníka torakostómiou u osoby s traumatickým zastavením obehu,
- b) podáva midazolam v indikovaných prípadoch dostupnou cestou,
- c) podáva lidocain v indikovaných prípadoch dostupnou cestou,
- d) podáva pri sekundárnom transporte osoby liečbu podľa písomnej indikácie lekára vrátane krvnej transfúzie,
- e) podáva noradrenalin kontinuálne intravenózne alebo intraoseálne,
- f) pri udalostiach s hromadným postihnutím osôb do príchodu lekára na miesto udalosti vykonáva sekundárne triedenie ranených a riadi zásah v jednotlivých veliteľských pozíciách a komplexne koordinuje zdravotnícku časť vrátane koordinácie veliteľských pozícií,
- g) podáva morfín dostupnou cestou, pri infarkte myokardu s eleváciami ST segmentu.

(5) Zdravotnícky záchranár vykonáva samostatne odborné pracovné činnosti a špecializované pracovné činnosti uvedené v odsekoch 2 až 4 na základe písomného poverenia odborného zástupcu príslušného poskytovateľa záchranej zdravotnej služby. Poverenie sa vydáva najdlhšie na tri roky. Vzor poverenia je uvedený v prílohe.

(6) Okrem činností uvedených v odseku 1 zdravotnícky záchranár ako člen posádky ambulancie rýchlej lekárskej pomoci, ambulancie rýchlej lekárskej pomoci v stretávacom režime „RV“, ambulancie rýchlej lekárskej pomoci s vybavením mobilnej intenzívnej jednotky alebo ambulancie vrtuľníkovej záchranej zdravotnej služby spolupracuje s lekárom pri poskytovaní neodkladnej zdravotnej starostlivosti.

(7) Zdravotnícky záchranár ako vodič ambulancie záchranej zdravotnej služby

- a) spolupracuje s lekárom a so zdravotníckym záchranárom pri poskytovaní neodkladnej zdravotnej starostlivosti,
- b) podieľa sa na transporte osoby z miesta udalosti do vozidla ambulancie záchranej zdravotnej služby dostupnými spôsobmi a prostriedkami.

(8) Pri výkone odborných pracovných činností a špecializovaných pracovných činností zdravotníckym záchranárom na urgentnom príjme ústavného zdravotníckeho zariadenia sa odseky 1 až 5 použijú primerane.

(9) Zdravotnícky záchranár vo vojenskom zdravotníctve vykonáva samostatne činnosti podľa odsekov 1 a 7 a na základe písomného poverenia hlavného lekára ozbrojených síl Slovenskej republiky alebo ním povereného lekára vo vojenskom zdravotníctve so špecializáciou v špecializačnom odbore urgentná medicína alebo lekára so špecializáciou v špecializačnom odbore anestéziológia a intenzívna medicína vykonáva samostatne podávanie transfúzií liekov

a odborné pracovné činnosti podľa odsekov 2 až 4.

(10) Zdravotnícky záchranár v ambulancii Hasičského záchranného zboru vykonáva samostatne činnosti podľa odseku 1 a na základe písomného poverenia odborného zástupcu príslušného poskytovateľa zdravotnej starostlivosti v ambulancii Hasičského záchranného zboru alebo ním povereného lekára so špecializáciou v špecializačnom odbore urgentná medicína alebo lekára so špecializáciou v špecializačnom odbore anestéziológia a intenzívna medicína vykonáva samostatne odborné pracovné činnosti podľa odsekov 2 až 4.

(11) Zdravotnícky záchranár v ambulancii Horskej záchrannej služby vykonáva samostatne činnosti podľa odseku 1 a na základe písomného poverenia odborného zástupcu príslušného poskytovateľa zdravotnej starostlivosti v ambulancii Horskej záchrannej služby alebo ním povereného lekára so špecializáciou v špecializačnom odbore urgentná medicína alebo lekára so špecializáciou v špecializačnom odbore anestéziológia a intenzívna medicína vykonáva samostatne odborné pracovné činnosti podľa odsekov 2 až 4.

(12) Zdravotnícky záchranár v ambulancii asistenčnej zdravotnej služby vykonáva samostatne činnosti podľa odsekov 1 až 4 v rozsahu získaného vzdelania.

§ 3a

Rozsah praxe asistenta prepravy v ambulancii záchrannej zdravotnej služby

(1) Asistent prepravy v rámci neodkladnej zdravotnej starostlivosti v záchrannej zdravotnej službe ako člen posádky ambulance špecializovanej prepravy v rozsahu získaného vzdelania samostatne

- a) zabezpečuje starostlivosť o osobu počas transportu s diagnózou určenou operačným strediskom tiesňového volania záchrannej zdravotnej služby, odosielajúcim lekárom, zdravotníckym záchranárom alebo sestrou,
- b) odoberá anamnézu od osoby určenej na transport alebo od svedkov udalosti,
- c) sleduje, hodnotí a zaznamenáva základné životné funkcie pomocou určených klinických prostriedkov a technických prostriedkov,
- d) konzultuje podmienky a smerovanie transportu a stav osoby s operačným strediskom tiesňového volania záchrannej zdravotnej služby,
- e) poskytuje prvú pomoc,
- f) zastavuje krvácanie pomocou dostupných prostriedkov,
- g) vykonáva základnú kardiopulmonálnu resuscitáciu,
- h) používa automatický a poloautomatický externý defibrilátor,
- i) polohuje a imobilizuje prepravovanú osobu,
- j) vykonáva umelú pľúcnu ventiláciu s použitím samorozpínacieho vaku,
- k) zabezpečuje transport osoby z miesta udalosti do vozidla ambulance záchrannej zdravotnej služby dostupnými spôsobmi a prostriedkami,
- l) vykonáva transport osoby z prístávacej plochy do zdravotníckeho zariadenia ústavnej zdravotnej starostlivosti a zo zdravotníckeho zariadenia ústavnej zdravotnej starostlivosti na prístavaciu plochu s využitím technického vybavenia a personálneho vybavenia vrtuľníkovej záchrannej zdravotnej služby alebo letúna,
- m) vykonáva transport novorodenca v spolupráci s neonatologickým tímom,
- n) spolupracuje s inými posádkami záchrannej zdravotnej služby pri preberaní a preprave ošetrenej osoby do zdravotníckeho zariadenia,

- o) udržiava rádiovú, telefónnu a dátovú komunikáciu s operačným strediskom tiesňového volania záchranej zdravotnej služby a so všetkými zložkami integrovaného záchranného systému, spolupracuje pri navigácii v teréne,
- p) spolupracuje pri navigácii ambulancie vrtuľníkovej záchranej zdravotnej služby v teréne,
- q) na pokyn koordinačného strediska alebo operačného strediska tiesňového volania záchranej zdravotnej služby a v súčinnosti so zložkami integrovaného záchranného systému spolupracuje pri udalostiach s hromadným postihnutím osôb, na pokyn veliteľa zásahu vyslobodzuje osoby, poskytuje prvú pomoc a na pokyn veliteľa odsunu vykonáva transport osôb,
- r) v prípade konštatovania úmrtia osoby počas prepravy v ambulancii špecializovanej prepravy odovzdáva mŕtve telo osoby v najbližšom ústavnom zdravotníckom zariadení.

(2) Asistent prepravy v rámci neodkladnej zdravotnej starostlivosti v záchranej zdravotnej službe ako člen posádky ambulancie špecializovanej prepravy na základe indikácie lekára, zdravotníckeho záchranára alebo sestry

- a) podáva kyslíkovú liečbu maskou alebo kyslíkovými okuliarmi,
- b) zabezpečuje zdravotnú starostlivosť o osobu so zavedenými drénmi, periférnymi cievnymi katétami, permanentnými močovými katétami, sondami, kanylami alebo stómiami.

§ 4

Rozsah praxe sestry v ambulancii záchranej zdravotnej služby

(1) Odborné pracovné činnosti podľa § 3 ods. 1 môže v rámci neodkladnej zdravotnej starostlivosti v záchranej zdravotnej službe vykonávať samostatne aj sestra so špecializáciou v špecializačnom odbore špecializovaná urgentná starostlivosť získanou podľa predpisov účinných do 30. júna 2010 alebo sestra so špecializáciou v špecializačnom odbore anestéziológia a intenzívna starostlivosť, ktorá vykonávala pracovné činnosti v záchranej zdravotnej službe do 31. augusta 2010.

(2) Špecializované pracovné činnosti podľa § 3 ods. 2 môže v rámci neodkladnej zdravotnej starostlivosti v záchranej zdravotnej službe vykonávať samostatne aj sestra so špecializáciou v špecializačnom odbore špecializovaná urgentná starostlivosť získanou podľa predpisov účinných do 30. júna 2010 alebo sestra so špecializáciou v špecializačnom odbore anestéziológia a intenzívna starostlivosť, ktorá vykonávala pracovné činnosti v záchranej zdravotnej službe do 31. augusta 2010 na základe písomného poverenia vydaného podľa § 3 ods. 5.

(3) Okrem činností podľa § 3 ods. 1 a 2 môže činnosti podľa § 3 ods. 3 v rámci neodkladnej zdravotnej starostlivosti v záchranej zdravotnej službe ako člen posádky ambulancie záchranej zdravotnej služby vykonávať samostatne aj sestra s vysokoškolským vzdelaním v študijnom programe ošetrovateľstvo v študijnom odbore ošetrovateľstvo, so špecializáciou v špecializačnom odbore špecializovaná urgentná starostlivosť získanou podľa predpisov účinných do 30. júna 2010 alebo so špecializáciou v špecializačnom odbore anestéziológia a intenzívna starostlivosť, ktorá vykonávala pracovné činnosti v záchranej zdravotnej službe do 31. augusta 2010 na základe písomného poverenia vydaného podľa § 3 ods. 5.

(4) Okrem samostatne vykonávaných odborných činností uvedených v odseku 1 sestra ako člen posádky ambulancie rýchlej lekárskej pomoci, ambulancie rýchlej lekárskej pomoci v stretávacom režime „RV“, ambulancie rýchlej lekárskej pomoci s vybavením mobilnej intenzívnej jednotky alebo ambulancie vrtuľníkovej záchranej zdravotnej služby spolupracuje s lekárom pri poskytovaní neodkladnej zdravotnej starostlivosti.

§ 4a**Rozsah praxe rádiologického technika**

(1) Rádiologický technik s odbornou spôsobilosťou na výkon odborných pracovných činností samostatne

- a) pracuje s automatickým vyvolávacím zariadením,
- b) spracúva röntgenový obraz v digitálnej podobe, je zodpovedný za správnosť všetkých údajov a kvalitu výslednej obrazovej dokumentácie,
- c) podieľa sa na vykonávaní dozimetrických a kalibračných meraní prístrojov a príslušenstva, zaznamenáva a kontroluje funkčnosť prístrojov a vykazuje výsledky merania na účely akreditácie, prípadne kontroly,
- d) meria a sleduje fyziologické, fyzické a psychické predpoklady vyšetrovanej osoby potrebné pre vyšetrenie, informuje lekára rádiológa o zisteniach a dbá o bezpečnosť osoby,
- e) poskytuje odbornú prvú pomoc pri stavoch ohrozujúcich zdravie alebo život osoby,
- f) zabezpečuje ochranné pomôcky a dodržiavanie predpisov o radiačnej hygiene a ochrane, hlási hrubé porušovanie radiačnej hygieny a ochrany odbornému zástupcovi a garantovi pre činnosti spojené s lekársnym ožiarovaním,
- g) spolupracuje na odstránení kontaminácie prípadnej radiačnej nehody,
- h) zúčastňuje sa na vzdelávaní osoby v súvislosti s diagnostickými postupmi a liečebnými postupmi v rádiológii, radiačnej onkológii a nukleárnej medicíne,
- i) spracúva obrazovú dokumentáciu,
- j) podieľa sa na vedení dokumentácie, na základe dokumentácie vykazuje činnosti pre potreby zdravotných poisťovní a štatistiky,
- k) podieľa sa na uskutočňovaní výskumu, monitoruje požiadavky na výskum v rádiológii, radiačnej onkológii a nukleárnej medicíne a využíva výsledky výskumu v praxi,
- l) podieľa sa na praktickom vyučovaní žiakov v študijnom odbore diplomovaný rádiologický asistent a praktickom vyučovaní študentov v študijnom odbore rádiologická technika,
- m) spolupracuje s ostatnými zdravotníckymi pracovníkmi.

(2) Rádiologický technik s odbornou spôsobilosťou podľa odseku 1 na základe indikácie lekára samostatne

- a) vykonáva snímkovacie techniky v rádiodiagnostickej skiagrafii, skiaskopii,
- b) vykonáva vyšetrenia pomocou počítačovej tomografie, magnetickej rezonancie, gamagrafie, scintigrafie a jednofotónovej emisnej tomografie, pozitronovej emisnej tomografie, počítačovej tomografie a hybridnej pozitronovej emisnej tomografie,
- c) podieľa sa na uskutočňovaní rádiologických vyšetrovacích postupov a vyšetrovacích postupov v nukleárnej medicíne v rámci zložitých výkonov a neštandardných výkonov,
- d) pripravuje kontrastnú látku do zariadenia určeného na jej podanie z originálneho obalu podľa pokynov na aplikáciu,
- e) pripravuje fotochemické roztoky na zabezpečenie prevádzky vyvolávacích zariadení,
- f) aplikuje základné ožarovacie techniky a gamagrafické techniky,
- g) aplikuje ožarovacie techniky na kobaltových ožarovacích zariadeniach, urýchľovačoch a röntgenových ožarovacích zariadeniach podľa liečebného plánu,
- h) aplikuje špeciálne radiačné techniky podľa ožarovacieho plánu,

- i) zakresľuje kritické štruktúry v súvislosti s procesom plánovania liečby ionizujúcim žiarením,
- j) zhotovuje izodózové plány v spolupráci s klinickým fyzikom,
- k) nastavuje a imobilizuje osobu do ožarovacej polohy na pracovisku ožarovacích zariadení, simulátore a ostatných zobrazovacích zariadení,
- l) vykonáva funkčné in vivo vyšetrenia pomocou jednosondových vyšetrovacích prístrojov, dvojsondových vyšetrovacích prístrojov a viacsondových vyšetrovacích prístrojov,
- m) vykonáva lokalizačné rádionuklidové vyšetrenia a dynamické rádionuklidové vyšetrenia,
- n) pripravuje osobu na diagnostické výkony a liečebné výkony v rádiológii, radiačnej onkológii a nukleárnej medicíne.

(3) Rádiologický technik vykonáva v spolupráci s lekárom výkony súvisiace s diagnostickými výkonmi a liečebnými výkonmi, ktoré uskutočňuje lekár pri invazívnych metódach a pri neinvazívnych metódach.

(4) Rádiologický technik s odbornou spôsobilosťou na výkon špecializovaných pracovných činností vykonáva odborné pracovné činnosti podľa odsekov 1 až 3 a špecializované pracovné činnosti v špecializačných odboroch podľa osobitného predpisu.^{1a)}

(5) Rádiologický technik s odbornou spôsobilosťou na výkon certifikovaných pracovných činností vykonáva samostatne odborné pracovné činnosti podľa odsekov 1 až 3 a certifikované pracovné činnosti podľa osobitného predpisu.^{1a)}

§ 4b

Rozsah praxe praktickej sestry – asistenta

(1) Praktická sestra – asistent v rozsahu získanej odbornej spôsobilosti podľa osobitného predpisu^{1a)} na výkon odborných pracovných činností samostatne

- a) pozoruje zdravotný stav osoby, zmeny zaznamenáva do zdravotnej dokumentácie a informuje o nich lekára, sestru alebo pôrodnú asistentku,
- b) pracuje s informačným systémom, zaznamenáva uskutočnené zdravotné výkony a vykazuje činnosti pre potreby zdravotných poisťovní a zdravotníckej štatistiky,
- c) pripravuje zdravotnú dokumentáciu na vizitu, vyšetrenie, konzílium a sprevádza osobu na vyšetrenia okrem patologického novorodenca,
- d) poskytuje informácie osobe o starostlivosti súvisiacej s uspokojovaním bio-psycho-sociálnych a duchovných potrieb,
- e) informuje matku o využití dojčenskej váhy pri dojčení, ak o to matka požiada, a o používaní monitoru dychu dieťaťa,
- f) informuje osobu alebo podpornú osobu o dodržiavaní hygienických zásad,
- g) spolupracuje s ostatnými zdravotníkymi pracovníkmi,
- h) zabezpečuje a vykonáva hygienu prostredia v súlade s hygienicko-epidemiologickým režimom vrátane dezinfekcie a sterilizácie zdravotníckych pomôcok, prístrojov, nástrojov a zariadení, vykonáva kontrolu funkčnosti prístrojov, na prácu s ktorými je zaškolený,
- i) kontroluje a zaznamenáva teplotu v miestnosti, v ktorej sa uchovávajú lieky, a teplotu v chladničke, v ktorej sa uchovávajú lieky a mliečne formule,
- j) preberá, kontroluje a ukladá zdravotnícke pomôcky a zdravotnícky materiál, zaisťuje ich dostatočnú zásobu, podieľa sa na kontrole expirácie liekov a zdravotníckych pomôcok,
- k) pripravuje obväzový materiál, zdravotnícke pomôcky a zdravotnícky materiál na sterilizáciu,

- l) vykonáva starostlivosť o lôžko, o posteľnú bielizeň a osobnú bielizeň osoby,
- m) poskytuje odbornú prvú pomoc pri stavoch ohrozujúcich zdravie alebo život osoby,
- n) stará sa o bezpečné prostredie a ochranu intimity osoby,
- o) vykonáva nácvik sebaobslužných činností u osoby, nácvik sedu, stoja a chôdze a prevenciu vzniku dekubitov a komplikácií z imobility,
- p) vykonáva starostlivosť o ústnu dutinu osoby vrátane osobitnej starostlivosti okrem osoby so zaistenými dýchacími cestami,
- q) manipuluje s materským mliekom a umelými mliečnymi formulami v súlade s podmienkami uskladnenia,
- r) pripravuje operačné pole osoby,
- s) aplikuje kompresívne pomôcky na horné končatiny a dolné končatiny osoby,
- t) vykonáva polohovanie osoby okrem patologického novorodenca a osoby, ktorá vyžaduje špeciálnu starostlivosť pri polohovaní,
- u) vykonáva starostlivosť o kožu osoby okrem patologického novorodenca a okrem ošetrenia porúch celistvosti kože,
- v) sleduje a stará sa o vyprázdňovanie hrubého čreva a močového mechúra osoby okrem patologického novorodenca,
- w) meria a zaznamenáva vitálne funkcie u osoby okrem patologického novorodenca a informuje o zistených odchýlkach lekára, sestru alebo pôrodnú asistentku,
- x) podáva jedlo, tekutiny a kŕmi osobu s deficitom sebaobslužných činností okrem patologického novorodenca,
- y) sleduje bilanciu tekutín u osoby, robí záznam, informuje o zistených odchýlkach lekára, sestru alebo pôrodnú asistentku a zabezpečuje dodržiavanie pitného režimu okrem novorodenca,
- z) vykonáva komplexnú hygienickú starostlivosť osoby okrem patologického novorodenca a okrem prvého kúpeľa a ošetrenia novorodenca v pôrodnej sále,
- aa) uspokojuje bio-psycho-sociálne a duchovné potreby osoby súvisiace so zdravím, s chorobou alebo s umieraním okrem novorodenca,
- ab) upokojuje plačúce a nepokojné dieťa vrátane fyziologického a stabilizovaného novorodenca priamym kontaktom,
- ac) vykonáva ošetrovanie zhojenej stómie u osoby a vymieňa a vyprázdňuje zberné vrečko okrem patologického novorodenca,
- ad) stará sa o zavedený permanentný močový katéter u osoby vrátane hygieny genitálií, dezinfekcie katétra, výmeny a vypúšťania močového vrečka okrem patologického novorodenca.

(2) Praktická sestra – asistent v rozsahu získanej odbornej spôsobilosti na výkon odborných pracovných činností na základe indikácie lekára, sestry alebo pôrodnej asistentky samostatne

- a) pripravuje mliečne formule, jednotlivé dávky materského mlieka z banky materského mlieka a príkrmy v mliečnej kuchynke,
- b) odoberá moč a stolicu na vyšetrenie osobe okrem patologického novorodenca a okrem vyšetrení potrebných na forenzné účely,
- c) odoberá a vyšetruje orientačne moč diagnostickými prúžkami osobe okrem patologického novorodenca a informuje lekára, sestru alebo pôrodnú asistentku o výsledku,
- d) aplikuje lieky s lokálnym účinkom na kožu, do oka, ucha, nosa a konečníka osobe okrem patologického novorodenca,

- e) preväzuje primárne sa hojace rany osobe okrem novorodenca,
- f) zhotovuje 12-zvodový EKG záznam osobe okrem novorodenca,
- g) odoberá spútum osobe okrem novorodenca,
- h) zavádza rektálne rúrky osobe okrem novorodenca,
- i) aplikuje klyzmy osobe okrem novorodenca,
- j) aplikuje kyslíkovú liečbu osobe okrem novorodenca pomocou kyslíkovej masky alebo okuliarov,
- k) odsáva sekréty z horných dýchacích ciest u osoby s nezaistenými dýchacími cestami okrem novorodenca,
- l) podáva lieky podkožne okrem opiátov osobe od šiestich rokov veku,
- m) aplikuje teplé a studené procedúry a liečivé kúpele osobe od šiestich rokov veku,
- n) vykonáva výtery z telových dutín osobe od šiestich rokov veku,
- o) podáva stravu nasogastrickou sondou alebo perkutánnou endoskopickou gastrotómiou osobe od šiestich rokov veku, ak je pri vedomí,
- p) odoberá venóznú krv na vyšetrenie z periférneho cievneho systému cez jednorazový vpich osobe od šiestich rokov veku okrem odberov krvi na hemokultúru a odberov súvisiacich s podávaním transfúzných liekov a vyšetrení potrebných na forenzné účely,
- q) odoberá kapilárnu krv osobe okrem patologického novorodenca,
- r) aplikuje zábalu a obklady u osoby okrem patologického novorodenca.

(3) Praktická sestra – asistent v rozsahu získanej odbornej spôsobilosti na výkon odborných pracovných činností spolupracuje s lekárom, so sestrou alebo s pôrodnou asistentkou pri

- a) činnostiach súvisiacich s prijatím, prepustením a preložením osoby,
- b) edukácii matky zdravého novorodenca o vhodnej polohe pri dojčení,
- c) zabezpečovaní kvality zdravotnej starostlivosti a bezpečnosti osoby,
- d) činnostiach súvisiacich s umieraním osoby,
- e) uspokojovaní bio-psycho-sociálnych a duchovných potrieb novorodenca,
- f) sledovaní bilancie tekutín s vykonaním záznamu u novorodenca,
- g) vykonávaní použitia obmedzovacích prostriedkov,
- h) príprave a podávaní intravenózných liekov,
- i) starostlivosti o periférny venózne katéter,
- j) príprave inštrumentačného stolíka so sterilnými zdravotníckymi pomôckami a zdravotníckym materiálom,
- k) starostlivosti o mŕtve telo, a to spolu so sanitárom,
- l) vykonávaní polohovania osoby, ktorá vyžaduje špeciálnu starostlivosť pri polohovaní,
- m) príprave a podávaní parenterálnej výživy,
- n) malých chirurgických výkonoch a invazívnych výkonoch,
- o) diagnostických výkonoch a liečebných výkonoch,
- p) ošetrovaní septických rán a dekubitov,
- q) výteroch z rán,
- r) príprave a podávaní liekov do ústnej dutiny,
- s) príprave a podávaní liekov intramuskulárne,

- t) cievkovaní močového mechúra a pri zavádzaní permanentného močového katétra,
- u) odsávaní sekrétov z horných dýchacích ciest u osoby so zaistenými dýchacími cestami,
- v) ošetrovaní drénov a drenážnych systémov,
- w) fixácii zlomenín horných končatín a dolných končatín,
- x) odbere a vyšetrení moču a stolice u patologického novorodenca,
- y) odbere spúta u novorodenca,
- z) odbere krvi a výteru u osoby do šiestich rokov veku.

(4) Praktická sestra – asistent s odbornou spôsobilosťou na výkon špecializovaných pracovných činností vykonáva samostatne odborné pracovné činnosti podľa odsekov 1 až 3 a špecializované pracovné činnosti v špecializačnom odbore podľa osobitného predpisu.^{1a)}

(5) Praktická sestra – asistent s odbornou spôsobilosťou na výkon certifikovaných pracovných činností vykonáva samostatne odborné pracovné činnosti podľa odsekov 1 až 3 a certifikované pracovné činnosti podľa osobitného predpisu.^{1a)}

§ 4c

Rozsah praxe zubného technika

(1) Zubný technik samostatne

- a) posudzuje a navrhuje riešenia v oblasti fixnej protetiky, snímacej protetiky a čelustnej ortopédie,
- b) odporúča vhodné konštrukčné riešenia zhotovenia zubných náhrad,
- c) určuje farbu a tvar zhotovovaných zubov,
- d) vymieňa trecie segmenty a nefunkčné prvky dentálnych zásuvných spojov a dentálnych zámkov,
- e) opravuje prasknuté a zlomené snímateľné zubné náhrady a čelustnoortopedické aparáty,
- f) zhotovuje odtlačky ušných koncoviek a tvárových epitéz,
- g) zhotovuje zdravotnícke pomôcky proti chrápaniu vrátane ich odtlačkov,
- h) hodnotí kvalitu zhotovených zubných náhrad a materiál používaný v zubnej technike,
- i) podieľa sa na vývoji dentálnych materiálov, dentálnych prístrojov a dentálnych nástrojov,
- j) zabezpečuje hygienu prostredia vrátane dezinfekcie a sterilizácie zdravotníckych pomôcok, prístrojov, nástrojov a zariadení používaných v zubnej technike a zabezpečuje dodržiavanie príslušných hygienických predpisov,
- k) podieľa sa na tvorbe programov na podporu verejného zdravia a zdravotnej politiky,
- l) vedie dokumentáciu, zaznamenáva do dokumentácie údaje o použitých materiáloch a pracovných výkonoch; na základe dokumentácie vykazuje činnosti pre potreby zdravotných poisťovní a štatistiky a aktualizuje zoznam protetických prác v zubnej technike,
- m) vydáva potvrdenie o použití materiáli pre potreby osoby a potreby lekára,
- n) podieľa sa na praktickom vyučovaní v odbore zubná technika,
- o) spolupracuje so zdravotníckymi zariadeniami a ostatnými zdravotníckymi pracovníkmi,
- p) uskutočňuje výskum, monitoruje požiadavky na výskum v zubnej technike a využíva výsledky výskumu v praxi.

(2) Zubný technik na základe indikácie lekára samostatne

- a) zhotovuje fixné zubné náhrady, snímacie zubné náhrady a čelustnoortopedické aparáty,
- b) zhotovuje chirurgické dlahy, ušné koncovky, zdravotné pomôcky v gynekológii, obturátory a tvárové epitézy,
- c) zhotovuje úpravy a opravy zubných náhrad,
- d) overuje medzičelustné vzťahy a funkčnosť zubných náhrad,
- e) vykonáva všetky výkony súvisiace s činnosťami podľa písmen a) až d),
- f) určuje použitie dentálnych materiálov u osoby.

(3) Zubný technik v spolupráci s lekárom

- a) spresňuje protetické riešenia zhotovenia kombinovaných zubných náhrad, chirurgických dláh, ušných koncoviek a iných zdravotných pomôcok na základe analýz študijných modelov,
- b) skúša konštrukcie zhotovených náhrad,
- c) upravuje zubné náhrady a ich komponenty.

§ 4ca

Rozsah praxe lekára pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti

Lekár s odbornou spôsobilosťou na výkon odborných pracovných činností samostatne

- a) vykonáva činnosti súvisiace s prijatím, prepustením, preložením, vyšetrovaním a liečbou osoby,
- b) zisťuje kompletnú anamnézu osoby,
- c) meria fyziologické funkcie osoby a sleduje vitálne funkcie osoby,
- d) indikuje a interpretuje základné laboratórne metódy a diagnostické metódy,
- e) vykonáva fyzikálne vyšetrenie osoby,
- f) aplikuje transfúzne lieky,
- g) aplikuje injekčnú liečbu, infúznu liečbu a intravenóznú liečbu,
- h) aplikuje lieky do zavedeného epidurálneho katétra,
- i) odoberá krv z artérie,
- j) zavádza žalúdočné sondy a dvanástnikové sondy, permanentné močové katétre a rektálne rúrky,
- k) vykonáva extirpáciu a sutúru malej chirurgickej rany,
- l) vykonáva základný popis röntgenologickej snímky a základný popis elektrokardiografického záznamu,
- m) extirpuje odumreté časti dekubitu a ošetruje dekubit,
- n) ošetruje diabetickú nohu,
- o) odstraňuje Redonov drén,
- p) indikuje farmakoterapiu v súlade s preskripčnými obmedzeniami a indikačnými obmedzeniami,
- q) odstraňuje bolesť ľahkého a stredného stupňa,
- r) identifikuje potreby poskytovania zdravotnej starostlivosti osoby, rodiny alebo komunity súvisiace so zmenou ich zdravotného stavu,
- s) vykonáva diagnostické zdravotné výkony a liečebné zdravotné výkony s použitím jednoduchšej prístrojovej techniky a základných laboratórnych a diagnostických metód,
- t) vedie zdravotnú dokumentáciu, analyzuje záznamy v zdravotnej dokumentácii a na základe údajov v zdravotnej dokumentácii vykazuje činnosti pre potreby zdravotných poisťovní a štatistiky,

- u) vykonáva punkcie telových dutín,
- v) odporúča zdravotnú starostlivosť a spoluprácu s inými fyzickými osobami a právnickými osobami,
- w) edukuje osobu, rodinu alebo komunitu o zdravotnej starostlivosti s dôrazom na zdravie a prevenciu,
- x) poskytuje informácie súvisiace s poskytovaním zdravotnej starostlivosti v potrebnom rozsahu osobe, rodine alebo komunite,
- y) spolupracuje s ostatnými zdravotníckymi pracovníkmi,
- z) zabezpečuje dodržiavanie bezpečného prostredia osoby a ochranu jej intimity pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti,
 - aa) analyzuje zdravotný stav osoby a odosiela ju na odborné vyšetrenie na zabezpečenie včasnej diagnostiky,
 - ab) analyzuje príčiny vzniku najčastejšie sa vyskytujúcich chorôb a indikuje diagnostické vyšetrovacie metódy na ich potvrdenie alebo vylúčenie,
 - ac) asistuje pri operačných výkonoch lekárovi so špecializáciou v príslušnom špecializačnom odbore,
 - ad) asistuje pri invazívnych zdravotných výkonoch a neinvazívnych zdravotných výkonoch.

§ 4cb

Rozsah praxe dentálnej hygieničky

(1) Dentálna hygienička s odbornou spôsobilosťou na výkon odborných pracovných činností samostatne

- a) vykonáva dentálnohygienické vyšetrenie ústnej dutiny,
- b) vypracúva individuálny hygienický plán ošetrovania mäkkých a tvrdých tkanív v ústnej dutine,
- c) identifikuje potreby dentálnohygienickej starostlivosti osoby, rodiny alebo komunity,
- d) odstraňuje mäkké a tvrdé nánosy zo supragingiválneho priestoru a subgingiválneho priestoru do hĺbky 3 mm fyziologického sulku,
- e) leští povrch zubov profylaktickými materiálmi,
- f) vykonáva lokálnu fluoridáciu zubov,
- g) informuje ošetrojúceho zubného lekára o výsledku ošetrovania osoby,
- h) riadi dentálnohygienickú starostlivosť v závislosti od zistených potrieb osoby, rodiny alebo komunity,
- i) podieľa sa na tvorbe štandardov dentálnohygienickej starostlivosti,
- j) vedie zdravotnú dokumentáciu v súvislosti s dentálnou hygienou, kontroluje a analyzuje záznamy v zdravotnej dokumentácii a vedie výživové poradenstvo,
- k) edukuje osobu o pravidelnej a systematickej dentálnohygienickej starostlivosti, postupoch a technikách čistenia ústnej dutiny a kontroluje ich účinnosť,
- l) uskutočňuje výskum v dentálnej hygiene, monitoruje požiadavky na výskum v dentálnej hygiene a využíva výsledky výskumu v praxi,
- m) podieľa sa na praktickom vyučovaní v študijnom odbore dentálna hygiena a v študijnom odbore zubný asistent,
- n) podieľa sa na tvorbe programov na podporu ústneho zdravia obyvateľstva, zdravotnej politiky a na ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia,
- o) odporúča dentálne pomôcky a dietetické potraviny,

p) zabezpečuje hygienu prostredia a vykonáva dezinfekciu a sterilizáciu zdravotníckych pomôcok, prístrojov, nástrojov a zariadení pri vykonávaní dentálnohygienickej starostlivosti.

(2) Dentálna hygienička s odbornou spôsobilosťou na výkon odborných pracovných činností na základe indikácie zubného lekára samostatne

- a) vykonáva hygienický intenzívny program mäkkých a tvrdých tkanív ústnej dutiny,
- b) pripravuje osobu na diagnostické výkony a liečebné výkony a poskytuje dentálnohygienickú starostlivosť,
- c) podáva liečivo do paradontálnych váčkov,
- d) pečatí fisúry zubov,
- e) leští výplne zubov,
- f) vykonáva slinný test,
- g) ošetruje citlivý dentín pomocou profylaktických materiálov,
- h) vykonáva bielenie zubov a iné estetické úpravy zubov,
- i) ošetruje zubné implantáty,
- j) podáva povrchovú anestéziu pomocou gélu.

(3) Dentálna hygienička spolupracuje so zubným lekárom pri invazívnych a neinvazívnych diagnostických výkonoch a liečebných výkonoch.

§ 4cc

Rozsah praxe asistenta výživy

(1) Asistent výživy s odbornou spôsobilosťou na výkon odborných pracovných činností samostatne v zdravotníckych zariadeniach, prírodných liečebných kúpeľoch a kúpeľných liečebniach, sanatóriách, zariadeniach sociálnych služieb a v zariadeniach sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately a v denných stacionároch

- a) zostavuje stravovacie plány podľa zásad fyziologickej výživy, odporúčaných výživových dávok pre obyvateľstvo a aktuálnych poznatkov v dietetike,
- b) zaoberá sa požiadavkami fyziologickej výživy zdravého človeka v priebehu ontogenézy, zisťovaním stavu výživy populácie a diferencovanou výživou skupín populácie,
- c) zostavuje jedálne lístky s ohľadom na požadovanú výživovú hodnotu a pestrosť a vytvára receptúry nových jedál, pričom pri úprave jedálnych lístkov zohľadňuje skladové zásoby a trvanlivosť potravín,
- d) zostavuje podklady pre objednávky, prípadne mimoriadny výdaj potravín podľa jedálneho lístka,
- e) určuje technologické postupy pri príprave jedla v súlade so systémom správnej výrobnéj praxe,
- f) sleduje energetickú a biologickú hodnotu podávaného jedla a podľa zistení upravuje štruktúru jedálnych lístkov,
- g) kontroluje kvalitu potravín používaných na prípravu jedál a navrhuje prípadné nápravné opatrenia, navrhuje dodávateľov potravín pre špeciálne diétne režimy,
- h) vykonáva odborný dozor nad prípravou jedla a nad dodržiavaním podmienok podľa osobitného predpisu⁹⁾ a špeciálneho hygienicko-epidemiologického režimu stravovacej prevádzky vrátane prevencie nozokomiálnych nákaz,
- i) degustuje hotové jedlá pred výdajom a podľa potreby vydáva pokyny na ich konečnú úpravu,

- j) kontroluje a eviduje teplotu vydávaných jedál, nariaďuje nápravné opatrenia a vedie o tom záznam,
- k) kontroluje distribúciu jedál zo stravovacej prevádzky, servírovanie jedla pri tabletovom systéme výdaja jedál a servírovanie jedla na lôžkových oddeleniach,
- l) kontroluje úroveň stravovania, zisťuje názory stravníkov na kvalitu jedla a o zistených skutočnostiach informuje vedúceho asistenta výživy a stravovaciu komisiu,
- m) pracuje s informačno-komunikačnými technológiami a s informačnými programami pre stravovacie prevádzky,
- n) zúčastňuje sa lekárskeho vizít na lôžkových oddeleniach,
- o) poskytuje odbornú prvú pomoc pri stavoch ohrozujúcich zdravie alebo život osoby,
- p) zabezpečuje vzdelávanie jednotlivcov a rodín v oblasti prevencie porúch výživy, fyziologickej výživy a liečebnej výživy,
- q) zúčastňuje sa na ďalšom vzdelávaní v odbore asistent výživy a na vzdelávaní ostatných zdravotníckych pracovníkov,
- r) podieľa sa na praktickom vyučovaní žiakov v študijnom odbore asistent výživy.

(2) Asistent výživy s odbornou spôsobilosťou na výkon špecializovaných pracovných činností vykonáva odborné pracovné činnosti podľa odseku 1 a špecializované pracovné činnosti v špecializačných odboroch podľa osobitného predpisu.^{1a)}

(3) Asistent výživy s vysokoškolským vzdelaním prvého stupňa v bakalárskom študijnom programe v študijnom odbore fyziologická a klinická výživa vykonáva odborné pracovné činnosti podľa odseku 1 a samostatne

- a) spracúva nutričné anamnézy jednotlivcov a vykonáva vyšetrenia na zistenie stavu výživy jednotlivcov, je členom nutričného tímu zdravotníckeho zariadenia,
- b) navrhuje zmeny v starostlivosti o nutričný stav osoby, zaisťuje nutričné požiadavky osôb so závažnými poruchami výživy a metabolizmu,
- c) zabezpečuje vzdelávanie jednotlivcov, rodín a skupín vo všetkých oblastiach fyziologickej a liečebnej výživy,
- d) koordinuje komplexnú dietetickú starostlivosť o osobu,
- e) podieľa sa na koordinácii podávania orálnej, enterálnej a parenterálnej výživy, spolupracuje v multidisciplinárnom tíme oddelenia alebo kliniky,
- f) navrhuje zmeny v naordinovanej diéte alebo v spôsobe prijímania stravy,
- g) zapája sa do odbornej spolupráce na všetkých úrovniach prevencie a nutričnej terapie,
- h) sleduje vývoj poznatkov v dietetike a výsledky vedeckých výskumov aplikuje v praxi,
- i) podieľa sa na výskume v oblasti výživy,
- j) vykonáva odbornú, vedeckú a pedagogickú činnosť súvisiacu s výživou,
- k) vykonáva odborné hodnotenia nového sortimentu v oblasti stravovania.

(4) Asistent výživy spolupracuje s ústavným dietológom, ošetrojúcim lekárom a nutričným tímom pri

- a) nariadení, príprave a podávaní individuálnych diét,
- b) nariadení a príprave tekutej výživy,
- c) nariadení, príprave a podávaní špeciálnych diét,

d) nariadení, príprave a podávaní vysoko sterilnej stravy pre transplantačnú jednotku.

§ 4cd

Rozsah praxe farmaceutického laboranta

(1) Farmaceutický laborant s odbornou spôsobilosťou na výkon odborných pracovných činností vykonáva odborné pracovné činnosti spojené s prípravou, kontrolou, výdajom liekov a spotrebného zdravotníckeho materiálu a samostatne

- a) vykonáva základné lekárenské a laboratórne práce,
- b) pripravuje jednotlivé liekové formy na vonkajšie použitie,
- c) správne uchováva liečivá, lieky, pomocné látky, zdravotnícke pomôcky a ostatný doplnkový sortiment,
- d) individuálne pripravuje lieky, vykonáva defektúrne práce v lekárni,
- e) kontroluje liečivá a pomocné látky,
- f) vykonáva analýzu vybraných liekopisných liečiv,
- g) zodpovedá za správne označenie liečiv podľa požiadaviek Európskeho liekopisu a Slovenského farmaceutického kódexu,
- h) obsluhuje bežné lekárenské zariadenia a prístroje,
- i) pripravuje hromadne pripravované lieky do zásoby,
- j) pripravuje individuálne pripravované lieky na základe žiadanky oddelení ústavného zdravotníckeho zariadenia a hromadne pripravované lieky podľa Európskeho liekopisu, Slovenského farmaceutického kódexu alebo opakujúcich sa lekárske predpisov,
- k) dodržiava zásady správnej lekárenskej praxe, správnej výrobnéj praxe a dodržiava hygienický program a sanitačný program,
- l) vypracúva podklady pre objednávanie liekov a liečiv, prijíma, oceňuje, uskladňuje a sleduje ich dobu použiteľnosti, informuje o vhodnosti výberu voľnopredajného sortimentu,
- m) vydáva doplnkový sortiment a zdravotnícke pomôcky a poskytuje odborné informácie o správnom používaní vydaného sortimentu,
- n) vedie evidenciu vykonaných prác podľa hygienicko-sanitačného programu, vykonáva monitoring teploty a vlhkosti počas uchovávaní liekov a pri odchýlkach upozorní odborného zástupcu lekárne, pripravuje dezinfekčné roztoky podľa schválených postupov,
- o) spolupracuje pri výdaji špeciálnych zdravotníckych pomôcok meraním a nastavením správnej veľkosti,
- p) prijíma a eviduje žiadanky na lieky a žiadanky na špecializovaný zdravotnícky materiál zo zdravotníckych zariadení v nemocničnom informačnom systéme,
- q) poskytuje odbornú prvú pomoc pri stavoch ohrozujúcich život a zdravie osoby,
- r) dodržiava hygienicko-epidemiologický režim pracoviska,
- s) zúčastňuje sa na ďalšom vzdelávaní v odbore farmaceutický laborant a na vzdelávaní ostatných zdravotníckych pracovníkov,
- t) podieľa sa na praktickom vyučovaní žiakov v študijnom odbore farmaceutický laborant.

(2) Farmaceutický laborant s odbornou spôsobilosťou podľa odseku 1 asistuje farmaceutovi pri

- a) výdaji liekov viazaných na lekárske predpis,
- b) výdaji liekov objednaných pre oddelenia nemocnice a do ambulantných zdravotníckych

zariadení na základe objednávky,

- c) výdaji liekov, kontrole liekov, liečiv a pomocných látok a zároveň o vykonanej kontrole liekov, liečiv a pomocných látok vyhotovuje záznam,
- d) príprave hromadne pripravovaných liekov do zásoby, o ich príprave vedie záznamy a evidenciu.

(3) Farmaceutický laborant s odbornou spôsobilosťou na výkon špecializovaných pracovných činností vykonáva odborné pracovné činnosti podľa odsekov 1 a 2 a špecializované pracovné činnosti v špecializačných odboroch podľa osobitného predpisu.^{1a)}

§ 4ce

Rozsah praxe maséra

(1) Masér s odbornou spôsobilosťou na výkon odborných pracovných činností samostatne

- a) pracuje s výpočtovou technikou v zdravotníctve v rozsahu nevyhnutnom pre pracovnú pozíciu masér,
- b) poskytuje odbornú prvú pomoc pri stavoch ohrozujúcich zdravie alebo život osoby,
- c) zúčastňuje sa na ďalšom vzdelávaní v odbore masér a na vzdelávaní ostatných zdravotníckych pracovníkov,
- d) podieľa sa na praktickom vyučovaní žiakov v študijnom odbore masér,
- e) dodržiava hygienicko-epidemiologický režim pracoviska.

(2) Masér s odbornou spôsobilosťou podľa odseku 1 na základe indikácie lekára samostatne

- a) vykonáva všetky druhy masáže a akupresúru,
- b) aplikuje manuálnu lymfodrenáž a prístrojovú lymfodrenáž,
- c) aplikuje svetloliečbu s využitím infračerveného a polarizovaného svetla,
- d) pripravuje a vykonáva jednotlivé procedúry negatívnej a pozitívnej termoterapie a lokálnej a celkovej termoterapie,
- e) vykonáva vodoliečebné procedúry s masážnym účinkom, podvodovú masáž, Vichy masáž, škótske streky a všetky druhy prísadových kúpeľov,
- f) pripravuje a vykonáva vonkajšie balneoterapeutické procedúry a inhalácie bez pridávania liekov,
- g) sleduje reakcie osoby počas aplikácie procedúry, v prípade nepriaznivej reakcie preruší aplikáciu a informuje vedúceho pracovníka.

(3) Masér s odbornou spôsobilosťou na výkon odborných pracovných činností v študijnom odbore masér pre zrakovo hendikepovaných samostatne vykonáva odborné pracovné činnosti podľa odseku 1 v rozsahu klasickej masáže.

§ 4cf

Rozsah praxe zubného asistenta

Zubný asistent s odbornou spôsobilosťou na výkon odborných pracovných činností samostatne

- a) asistuje zubnému lekárovi pri vyšetrovaní a ošetrovaní osoby vrátane štvorročnej práce,
- b) monitoruje dentálnohygienické problémy u osoby v ambulancii zubného lekárstva,
- c) udržiava špeciálne nástroje a prístroje používané v odbore,
- d) pripravuje materiál potrebný pri rôznych druhoch ošetrovania chrupu a ostatných tkanív ústnej dutiny,
- e) zabezpečuje starostlivosť o dentálne pomôcky, vykonáva ich dezinfekciu a sterilizáciu,

- f) poskytuje osobe informácie súvisiace s hygienou ústnej dutiny, výživou a remineralizáciou tkanív zuba a inštruuje osobu v starostlivosti o ústne zdravie neinvazívnymi metódami v závislosti od veku osoby,
- g) vedie zdravotnú dokumentáciu ambulancie zubného lekárstva a vykonáva administratívne práce spojené so zubnolekársnym ošetrením osoby a prevádzkou pracoviska,
- h) používa informačný systém pracoviska a spracúva údaje pre potreby zdravotných poisťovní a Národného centra zdravotníckych informácií,
- i) zhotovuje anatomické odtlačky a modely,
- j) poskytuje odbornú prvú pomoc pri stavoch ohrozujúcich zdravie alebo život osoby,
- k) zúčastňuje sa na ďalšom vzdelávaní v odbore zubný asistent a na vzdelávaní ostatných zdravotníckych pracovníkov,
- l) podieľa sa na praktickom vyučovaní žiakov v študijnom odbore zubný asistent,
- m) spolupracuje s ostatnými zdravotníckymi pracovníkmi,
- n) dodržiava hygienicko-epidemiologický režim pracoviska.

§ 4cg

Rozsah praxe sanitára

(1) Sanitár s odbornou spôsobilosťou na výkon odborných pracovných činností na úsekoch zdravotnej starostlivosti a sociálnych služieb, v laboratóriách, v lekárenskej službe, na transfúzných oddeleniach, na patologicko-anatomických oddeleniach, na oddeleniach centrálnej sterilizácie, na operačných oddeleniach, v detských zariadeniach, v sadrovni, v dopravnej zdravotnej službe a v prírodných liečebných kúpeľoch a kúpeľných zariadeniach samostatne

- a) vykonáva základnú dezinfekciu a starostlivosť o pomôcky a prostredie, hygienickú starostlivosť o rehabilitačné pomôcky a pripravuje zdravotnícke pomôcky na sterilizáciu,
- b) vykonáva starostlivosť o posteľ osoby a o posteľnú a osobnú bielizeň osoby,
- c) transportuje biologický materiál do príslušných laboratórií,
- d) transportuje osobu na vyšetrenia a operačné zákroky,
- e) vykonáva starostlivosť a údržbu prístrojov, pomôcok a zariadení používaných na pracovisku,
- f) transportuje stravu na oddelenie, pomáha osobám, ktoré vyžadujú asistenciu pri stravovaní, a pripravuje a podáva čaje,
- g) uplatňuje hospodárnosť pri manipulácii s materiálmi, energiou, strojmi a zariadeniami,
- h) dodržiava normy a parametre kvality poskytovaných služieb,
- i) vykonáva základný hygienický filter u dospeljej osoby,
- j) podieľa sa na starostlivosti o vyprázdňovanie osoby,
- k) uskladňuje zdravotnícky materiál, vykonáva prípravu, umývanie, dezinfekciu a sterilizáciu laboratórných nástrojov, prístrojov, fliaš a liekoviek,
- l) pripravuje čisté obaly pre individuálne pripravované lieky a hromadne pripravované lieky, zabezpečuje prípravu čistenej vody,
- m) pripravuje jednotlivé druhy obväzov a dláh,
- n) asistuje pri pitnej liečbe prírodnou liečivou vodou,
- o) vykonáva dezinfekciu na pracovisku teploliečby, vodoliečby, balneoterapie a inhalácií podľa schváleného hygienického plánu,

- p) vykonáva likvidáciu infekčného a kontaminovaného materiálu,
- q) poskytuje prvú pomoc podľa svojich odborných vedomostí a privoláva ďalšiu odbornú pomoc,
- r) spolupracuje s ostatnými zdravotníckymi pracovníkmi,
- s) dodržiava hygienicko-epidemiologický režim pracoviska.

(2) Sanitár s odbornou spôsobilosťou podľa odseku 1 v spolupráci so sestrou alebo zdravotníckym asistentom asistuje pri

- a) podávaní jedla dospelým osobám,
- b) vykonávaní hygienickej starostlivosti o osobu,
- c) manipulácii a polohovaní osôb,
- d) starostlivosti o mŕtve telo.

§ 4ch

Rozsah praxe očného optika

(1) Očný optik s odbornou spôsobilosťou na výkon odborných pracovných činností samostatne

- a) zhotovuje, upravuje, opravuje, objednáva, vydáva, nakupuje a uchováva korekčné očné pomôcky potrebných parametrov podľa lekárskeho predpisu alebo po zmeraní potrebných parametrov,
- b) rieši chyby očnej korekcie,
- c) prepočítava podľa potreby očným lekárom uvedené hodnoty sférickej alebo astigmatickej refrakcie a vyjadruje výslednú lámavosť korekčnej šošovky vzhľadom na jej zmenenú finálnu polohu voči oku,
- d) podáva odborné informácie o spôsobe používania korekčných a optických pomôcok, o ich údržbe a odporúča ďalšiu vhodnú ochranu zraku,
- e) poskytuje poradenskú činnosť pri výbere očných protéz,
- f) vyhodnocuje poukaz zdravotnej poisťovne na okuliare a iné optické pomôcky,
- g) stará sa o základnú údržbu strojov a prístrojov na pracovisku,
- h) rozlišuje optické materiály organickej a anorganickej povahy pri zhotovovaní očných pomôcok,
- i) volí spôsob a potrebné prostriedky na opracovanie okuliarových šošoviek podľa predpísaného pracovného postupu,
- j) poskytuje poradenstvo pri výbere okuliarových rámov, odporúča vhodné druhy a úpravy okuliarových šošoviek,
- k) manipuluje so špeciálnymi prístrojmi, meracími prístrojmi a pomôckami pri zhotovovaní, úprave a oprave korekčných a liečebných pomôcok a vykonáva ich preventívnu údržbu,
- l) zhotovuje ochranné, pracovné, slnečné a iné špeciálne okuliare,
- m) vykonáva administratívne práce a vedie dokumentáciu spojenú s prevádzkou očnej optiky,
- n) obstaráva doplnkový sortiment očnej optiky, slnečné okuliare, športové okuliare, puzdrá na okuliare, závesné šnúrky a lupy,
- o) pracuje s informačnou technológiou a programom pre očné optiku,
- p) poskytuje odbornú prvú pomoc pri stavoch ohrozujúcich zdravie alebo život osoby,
- q) dodržiava hygienicko-epidemiologický režim pracoviska,
- r) zúčastňuje sa na ďalšom vzdelávaní v odbore očný optik a na vzdelávaní ostatných

zdravotníckych pracovníkov,

s) podieľa sa na praktickom vyučovaní žiakov v študijnom odbore očný optik.

(2) Očný optik s odbornou spôsobilosťou podľa odseku 1 spolupracuje s lekárom oftalmológom alebo s optometristom.

§ 4ci

Rozsah praxe optometristu

(1) Optometrista s odbornou spôsobilosťou na výkon odborných pracovných činností samostatne

- a) vyšetruje zrakové funkcie a vykonáva metrické vyšetrenia oka, určuje refrakčnú chybu pri ametropii, stanovuje vízus bez korekcie a s korekciou, navrhuje a aplikuje spôsob korekcie,
- b) posudzuje vhodnosť použitia okuliarov,
- c) určuje vhodnosť individuálne zhotovenej optickej pomôcky a zhotovuje a upravuje špeciálne individuálne zhotovené optické pomôcky pri korekcii refrakčnej chyby,
- d) preveruje rovnováhu a binokulárne funkcie zraku, prepočítava a navrhuje prizmatickú korekciu,
- e) kontroluje a overuje používané očné korekčné pomôcky, prispôsobuje ich a upravuje,
- f) vymeriava a určuje parametrické údaje pre kontaktné šošovky, vykonáva poradenskú a informačnú činnosť, ako kontaktné šošovky používať, čistiť a uchovávať,
- g) vymeriava pupilový diameter, inklináciu a ostatné parametre potrebné pre návrh optickej korekčnej pomôcky,
- h) vykonáva poradenskú činnosť v oblasti refrakčných chýb, optických korekčných pomôcok vrátane kontaktných šošoviek a ich použitia,
- i) spolupracuje s očným optikom a ostatnými zdravotníckymi pracovníkmi,
- j) poskytuje odbornú prvú pomoc pri stavoch ohrozujúcich zdravie alebo život osoby,
- k) dodržiava hygienicko-epidemiologický režim pracoviska,
- l) zúčastňuje sa na ďalšom vzdelávaní v odbore optometrista a na vzdelávaní ostatných zdravotníckych pracovníkov,
- m) podieľa sa na praktickom vyučovaní žiakov v študijnom odbore optometrista,
- n) vykonáva fyzikálne merania zrakovej ostrosti a zorného poľa potrebné pre lekársku prehliadku,⁶⁾ a to vízus, subjektívnu refrakciu, farbocit, zorné pole, nyktometriu.

(2) Optometrista s odbornou spôsobilosťou podľa odseku 1 vykonáva pri stanovení refrakcie u detí do 15 rokov činnosti uvedené v odseku 1 písm. a) až h) a n) na základe indikácie lekára so špecializáciou v špecializačnom odbore oftalmológia.

§ 4cj

Rozsah praxe ortopedického technika

Ortopedický technik s odbornou spôsobilosťou na výkon odborných pracovných činností samostatne

- a) zhotovuje na základe lekárskeho poukazov všetky typy individuálnych ortopedicko-protetických pomôcok používaných v ortopedickej protetike,
- b) vykonáva opravy a úpravy ortopedických pomôcok,
- c) dodržiava správny postup pre technológiu zhotovovania ortopedicko-protetickej pomôcky,

- d) konzultuje podľa potreby účel a technické vlastnosti ortopedicko-protetickej pomôcky s predpisujúcim lekárom,
- e) poskytuje odborné informácie predpisujúcemu lekárovi a zdravotnej poisťovni o vhodnosti ortopedicko-protetickej pomôcky,
- f) vykonáva vyšetrenia potrebné na určenie konštrukčného typu a materiálového zloženia ortopedicko-protetickej pomôcky,
- g) odoberá meraním, sadrovaním, odtláčaním, obkresľovaním a skenovaním merné podklady podľa typu predpísanej ortopedicko-protetickej pomôcky,
- h) upravuje počítačovo modely pre výrobu ortopedicko-protetických pomôcok,
- i) vyberá a používa vhodný materiál potrebný na zhotovovanie konkrétnych častí ortopedicko-protetickej pomôcky,
- j) zhotovuje výrobné výkresy a výrobnú dokumentáciu v ortopedickej protetike,
- k) vedie potrebnú dokumentáciu o činnostiach súvisiacich s výrobnotechnickým procesom,
- l) objednáva materiál, polotovary a komponenty potrebné na zhotovenie individuálnej ortopedicko-protetickej pomôcky a zostavuje predbežnú výšku úhrady za zhotovenie individuálnych ortopedicko-protetických pomôcok,
- m) podľa technologických postupov zhotovuje, opravuje, upravuje a vydáva protézy horných a dolných končatín, bandážne a nebandážne ortézy horných a dolných končatín a trupu, ortopedické vložky a ortopedickú obuv,
- n) upravuje, nastavuje a aplikuje modulárne a sériové ortopedicko-protetické pomôcky,
- o) vykonáva statické a dynamické skúšky ortopedicko-protetických pomôcok a ich nastavenie,
- p) inštruuje osobu o správnej manipulácii s ortopedicko-proteticou pomôckou a o jej používaní a údržbe,
- q) vykonáva základný nácvik chôdze osôb s protézou a ortézou,
- r) vykonáva informačnú a zdravotnovýchovnú činnosť o technických údajoch ortopedicko-protetickej pomôcky, o spôsobe jej používania a o spôsobe jej údržby,
- s) poskytuje odbornú prvú pomoc pri stavoch ohrozujúcich zdravie alebo život osoby,
- t) pripravuje a používa správne náradie, nástroje, prístroje a stroje potrebné pri zhotovovaní konkrétnej ortopedicko-protetickej pomôcky,
- u) dodržiava správne technologické postupy podľa zdravotného stavu osoby,
- v) dodržiava hygienicko-epidemiologický režim pracoviska,
- w) zúčastňuje sa na ďalšom vzdelávaní v odbore ortopedický technik a na vzdelávaní ostatných zdravotníckych pracovníkov,
- x) podieľa sa na praktickom vyučovaní žiakov v študijnom odbore ortopedický technik.

§ 4ck

Rozsah praxe zdravotníckeho laboranta

(1) Zdravotnícky laborant s odbornou spôsobilosťou na výkon odborných pracovných činností samostatne

- a) vykonáva základné laboratórne vyšetrenia podľa predpísaných metód na úseku laboratórnych zložiek biochémie, rádioizotopových vyšetrení, toxikológie, hematológie, imunológie, histológie, cytológie, klinickej mikrobiológie alebo mikrobiológie a biológie životného prostredia a cytogenetické, genealogické a antropogenetické vyšetrenia,

- b) používa jednoduchú a automatizovanú laboratórnu techniku,
- c) vykonáva špeciálne odbery biologického materiálu a jeho predanalytické spracovanie,
- d) prijíma a eviduje materiál a realizuje jeho predanalytické spracovanie,
- e) vykonáva údržbu nízkokapacitných a strednekapacitných analyzátorov,
- f) podieľa sa na internej a externej kontrole kvality a laboratórnych postupov,
- g) spolupracuje so zdravotníckymi zariadeniami a s oddeleniami spoločných vyšetrovacích a liečebných zložiek pri statimových vyšetreniach a počas výkonu pohotovostných služieb,
- h) dodržiava hygienicko-epidemiologický režim pracoviska a zaznamenáva činnosti súvisiace s hygienickým režimom,
- i) poskytuje odbornú prvú pomoc pri stavoch ohrozujúcich zdravie alebo život osoby,
- j) dodržiava zásady správnej laboratórnej praxe,
- k) vykonáva údržbu a kalibráciu analyzátorov,
- l) uskladňuje a eviduje vyšetrovacie sety a chemikálie a kontroluje čas ich účinnosti a čas použiteľnosti.

(2) Zdravotnícky laborant s odbornou spôsobilosťou na výkon špecializovaných pracovných činností vykonáva odborné pracovné činnosti podľa odseku 1 a špecializované pracovné činnosti v špecializačných odboroch podľa osobitného predpisu.^{1a)}

(3) Zdravotnícky laborant s odbornou spôsobilosťou na výkon certifikovaných pracovných činností vykonáva odborné pracovné činnosti podľa odseku 1 a certifikované pracovné činnosti podľa osobitného predpisu.^{1a)}

(4) Zdravotnícky laborant s vysokoškolským vzdelaním druhého stupňa v magisterskom študijnom programe v študijnom odbore laboratórne vyšetrovacie metódy v zdravotníctve, s odbornou spôsobilosťou na výkon špecializovaných pracovných činností a najmenej päťročnou odbornou praxou v príslušnom špecializačnom odbore podľa osobitného predpisu^{1a)} okrem činností podľa odsekov 1 a 2 samostatne

- a) vykonáva odbornú laboratórnu činnosť spojenú s využitím náročných laboratórnych metód v odbore biochémia, toxikológia, rádioizotopové vyšetrenia, hematológia, transfuziológia, mikrobiológia, genetika, cytológia, histológia, imunológia, biológia životného prostredia a tkanivové bankovníctvo,
- b) vykonáva vysokošpecializované laboratórne metódy na diagnostiku ochorení v príslušnom odbore,
- c) uvádza strednekapacitné a vysokokapacitné analyzátory do prevádzky,
- d) kontroluje výsledky laboratórnych vyšetrení a overuje ich správnosť,
- e) uplatňuje inováciu postupov v laboratórnej diagnostike,
- f) sleduje internú kontrolu kvality a vyhodnocuje jej dlhodobé trendy, pri odchýlkach informuje vedúceho pracoviska a pod jeho vedením realizuje nápravo-preventívne opatrenia,
- g) realizuje analýzu vzoriek externej kontroly kvality a interpretuje jej výsledky, v spolupráci s vedúcim pracoviska realizuje nápravo-preventívne opatrenia,
- h) podieľa sa interných auditoch,
- i) podieľa sa na vzdelávaní zdravotníckych pracovníkov v laboratórnych činnostiach.

(5) Zdravotnícky laborant manažér s vysokoškolským vzdelaním druhého stupňa v magisterskom študijnom programe v študijnom odbore laboratórne vyšetrovacie metódy

v zdravotníctve, s odbornou spôsobilosťou na výkon špecializovaných pracovných činností a najmenej päťročnou odbornou praxou v príslušnom špecializačnom odbore podľa osobitného predpisu^{1a)} okrem činností podľa odsekov 1, 2 a 4 organizuje, riadi a koordinuje prevádzku príslušného oddelenia.

§ 4c1

Rozsah praxe fyzioterapeuta

(1) Fyzioterapeut s odbornou spôsobilosťou na výkon odborných pracovných činností samostatne

- a) posudzuje a určuje potreby fyzioterapeutickej a rehabilitačnej starostlivosti osoby,
- b) plánuje fyzioterapeutickú starostlivosť a reintegráciu osoby do prirodzeného prostredia,
- c) zhodnocuje stav osoby a určuje fyzioterapeutické postupy v závislosti od zistených potrieb,
- d) využíva posudzovacie stupnice a hodnotiace škály vo fyzioterapeutickej a rehabilitačnej starostlivosti,
- e) vykonáva fyzioterapeutické vyšetrenie a kineziologické vyšetrenie neuromuskulárneho systému, kardiovaskulárneho systému, respiračného systému, elektrodiagnostiku, fyzioterapeutické vyšetrenia v oblasti pracovnej, psychosociálnej, výchovnej a preventívnej,
- f) určuje a vykonáva fyzioterapeutické postupy zamerané na prevenciu vzniku imobilizačného syndrómu,
- g) meria fyziologické funkcie osobe v rozsahu nevyhnutnom na poskytovanie fyzioterapeutickej starostlivosti,
- h) vzdeláva osobu, rodinu a komunitu o fyzioterapeutickej starostlivosti s dôrazom na sebestačnosť a navrátenie zdravia osoby, posturálnej životosprávy, režimových opatreniach, používaní kompenzačných pomôcok, rehabilitačných pomôcok a prístrojov vrátane možnosti ďalšej fyzioterapeutickej a rehabilitačnej starostlivosti,
- i) spolupracuje s ostatnými zdravotníckymi pracovníkmi, poskytuje fyzioterapeutickú starostlivosť ako člen multiodborového tímu pri zabezpečovaní komplexnej zdravotnej starostlivosti,
- j) zabezpečuje dodržiavanie bezpečného prostredia osoby a ochranu jej intimity pri uskutočňovaní fyzioterapeutickej a rehabilitačnej starostlivosti,
- k) zabezpečuje hygienu prostredia vrátane dezinfekcie a sterilizácie zdravotníckych pomôcok, prístrojov a zariadení používaných pri poskytovaní fyzioterapeutickej a rehabilitačnej starostlivosti,
- l) podieľa sa na zavedení systému kvality fyzioterapeutickej starostlivosti,
- m) vedie zdravotnú dokumentáciu, vykazuje činnosti pre potreby zdravotných poisťovní a štatistiky,
- n) poskytuje odbornú prvú pomoc pri stavoch ohrozujúcich zdravie alebo život človeka,
- o) podieľa sa na praktickom vyučovaní žiakov v študijnom odbore masér a diplomovaný fyzioterapeut a praktickom vyučovaní študentov v študijnom odbore fyzioterapia.

(2) Fyzioterapeut s odbornou spôsobilosťou podľa odseku 1 na základe odporúčania lekára samostatne vykonáva

- a) kinezioterapiu, respiračnú fyzioterapiu a inhalačnú liečbu,
- b) aktívne cvičenia a aktívne asistované cvičenia, pasívne cvičenia, rezistované cvičenia s využitím mechanoterapie, kineziotejpingu a hydrokinezioterapie,

- c) reflexnú periostálnu a segmentálnu masáž,
- d) fyzioterapeutickú starostlivosť v domácom prostredí a v inom prirodzenom sociálnom prostredí osoby,
- e) komplexnú fyzikálnu terapiu, aplikuje fyziatrické, balneologické a elektroterapeutické procedúry (mechanoterapia, svetloterapia, termoterapia, kryoterapia, balneoterapia a elektroterapia galvanickými a nízkofrekvenčnými prúdmi, strednofrekvenčnými prúdmi a vysokofrekvenčnými prúdmi).

(3) Fyzioterapeut s odbornou spôsobilosťou na výkon špecializovaných pracovných činností vykonáva odborné pracovné činnosti podľa odseku 1 a špecializované pracovné činnosti v špecializačných odboroch podľa osobitného predpisu.^{1a)}

(4) Fyzioterapeut s odbornou spôsobilosťou na výkon certifikovaných pracovných činností vykonáva odborné pracovné činnosti podľa odseku 1 a certifikované pracovné činnosti podľa osobitného predpisu.^{1a)}

(5) Fyzioterapeut vykonáva pracovné činnosti podľa odsekov 2 až 5 na základe odporúčania lekára, ak Štandardné preventívne, diagnostické a terapeutické postupy, ktoré vydáva Ministerstvo zdravotníctva Slovenskej republiky a zverejňuje na svojom webovom sídle, neustanovujú inak.

(6) Fyzioterapeut s pokročilou praxou s vysokoškolským vzdelaním druhého stupňa v magisterskom študijnom programe v študijnom odbore fyzioterapia, s odbornou spôsobilosťou na výkon špecializovaných pracovných činností a najmenej päťročnou odbornou praxou v príslušnom špecializačnom odbore podľa osobitného predpisu^{1a)} okrem činností podľa odsekov 1, 2, 3 a 5 samostatne

- a) aplikuje a inovuje hodnotiace škály a nástroje používané vo fyzioterapii,
- b) monitoruje požiadavky na výskum vo fyzioterapii, uskutočňuje výskum a jeho výsledky využíva v zdravotníckej praxi,
- c) hodnotí a posudzuje efektívnosť a kvalitu fyzioterapeutickej starostlivosti, posudzuje a vyhodnocuje vhodnosť fyzioterapeutického postupu zvoleného fyzioterapeutom, kontroluje poskytovanie fyzioterapeutických techník, všeobecných bezpečnostných opatrení, ktoré sa vzťahujú na starostlivosť o všetky osoby,
- d) koordinuje činnosť členov fyzioterapeutického tímu.

§ 4cm

Rozsah praxe verejného zdravotníka

(1) Verejný zdravotník s odbornou spôsobilosťou na výkon odborných pracovných činností vykonáva odborné pracovné činnosti pri ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia vrátane štátneho zdravotného dozoru, štátneho potravinového dozoru a samostatne

- a) vykonáva odhad základných demografických a epidemiologických parametrov a odhad jednoduchých štatistických parametrov,
- b) aplikuje základné epidemiologické koncepty v konkrétnom, ale jednoduchom empirickom prostredí,
- c) uplatňuje základné štatistické koncepty v konkrétnom, ale jednoduchom empirickom prostredí,
- d) navrhuje a implementuje metodické protokoly ako dotazník, hodnotenie potrieb zdravia,
- e) navrhuje a implementuje monitorovací systém pre opatrenia a štruktúru zdravotníckych služieb,
- f) vytvára epidemiologické a štatistické dokumenty (analýzy, tabuľky, čísla) o vzťahoch medzi

sociálno-ekonomickým prostredím a zdravím európskych obyvateľov a skupín obyvateľstva v národnom kontexte,

- g) vypracúva prognózy rozvoja zdravotného stavu európskej populácie a skupín obyvateľstva s ohľadom na sociálne a ekonomické podmienky v národnom kontexte,
- h) identifikuje skupiny obyvateľstva so zvýšeným zdravotným rizikom a ich zdravotnými potrebami, ako sú deti, starší ľudia, dospelí na trhu práce aj mimo neho, imigranti, osoby s telesnými a duševnými poruchami a poruchami učenia,
- i) vypracúva a publikuje pravidelnú správu o verejnom zdraví pre definovanú populáciu,
- j) sleduje a interpretuje expozície životného prostredia vo vzťahu k verejnému zdraviu,
- k) vykonáva hodnotenie rizík súvisiacich so zložkami fyzického, rádiologického, chemického a biologického prostredia vrátane vplyvov zmeny klímy,
- l) vypracúva epidemiologickú a štatistickú dokumentáciu (analýzy, tabuľky, údaje) o vzťahu medzi fyzikálnymi, chemickými a biologickými environmentálnymi expozíciami a zdravím európskych populácií a skupín obyvateľstva v národnom kontexte,
- m) vytvára plán pre terénne vyšetovanie vzťahov medzi životným prostredím a zdravím,
- n) vykonáva dohľad nad výskytom a šírením chorôb a vytvára programy zdravia obyvateľstva,
- o) posudzuje zdravotné riziká z expozície faktorom práce a pracovného prostredia, na základe identifikovaných zdravotných rizík navrhuje opatrenia na ich zníženie alebo odstránenie,
- p) vykonáva poradenstvo zamerané na plánovanie a organizáciu práce a odpočinku pracujúcich osôb vrátane usporiadania pracovísk a pracovných miest a spôsobu výkonu práce z hľadiska ochrany zdravia, na ochranu zdravia pred nepriaznivým vplyvom faktorov práce a pracovného prostredia alebo technológií, ktoré sa používajú alebo plánujú používať, na ochranu pred chorobami z povolania a ochoreniami súvisiacimi s prácou,
- q) vytvára epidemiologické a štatistické dokumenty o vzťahoch medzi faktormi práce a pracovného prostredia a zdravím európskych skupín pracujúcich osôb a skupín pracujúcich osôb v národnom kontexte.

(2) Verejný zdravotník s odbornou spôsobilosťou podľa odseku 1 spolu s ostatnými zložkami domáceho krízového manažmentu navrhuje postupy na zmiernenie vplyvov ohrozenia verejného zdravia.

(3) Verejný zdravotník s odbornou spôsobilosťou na výkon špecializovaných pracovných činností vykonáva odborné pracovné činnosti podľa odseku 1 a špecializované pracovné činnosti v špecializačných odboroch podľa osobitného predpisu.⁵⁾

(4) Verejný zdravotník s vysokoškolským vzdelaním druhého stupňa v magisterskom študijnom programe v študijnom odbore verejné zdravotníctvo, ktoré nadväzuje na vysokoškolské vzdelanie prvého stupňa v bakalárskom študijnom programe v študijnom odbore verejné zdravotníctvo, pri ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia vrátane podpory zdravia a primárnej prevencie okrem činností podľa odsekov 1 a 2 samostatne

- a) pozoruje, opisuje a analyzuje fenomény ako fungovanie organizácií, programov alebo politík v oblasti zdravia pomocou hlavných typov kvalitatívnych empirických metód,
- b) vypracúva protokol o výskume v oblasti verejného zdravia,
- c) vykonáva rozvojové, vzdelávacie a výskumné projekty verejného zdravia podľa protokolu,
- d) vypracúva projektové správy národných a medzinárodných projektov,
- e) vypracúva stratégie verejného zdravia vrátane programov riadenia rizík na základe dôkazov z empirických environmentálnych štúdií,

- f) vypracúva a implementuje politiku a intervenciu verejného zdravia založenú na štandardných metódach a usmerneniach v oblasti verejného zdravia,
- g) vykonáva organizačnú, manažérsku a finančnú analýzu týkajúcu sa systému verejného zdravotníctva,
- h) vykonáva ekonomické hodnotenie daného postupu, zásahu, stratégie alebo politiky vo vzťahu k zdravotnému stavu obyvateľstva,
- i) modeluje a projektuje vplyv zavedenia nových služieb, technológií a intervencií na podporu zdravia a liečebných intervencií,
- j) plánuje, implementuje a hodnotí programy a politiky verejného zdravia,
- k) identifikuje výzvy týkajúce sa zdravia obyvateľstva, ktoré sú relevantné pre podporu zdravia na rôznych úrovniach sociálnej a politickej organizácie od globálnej po miestnu,
- l) prezentuje verejnosti správy o vplyvoch na verejné zdravie vrátane analýzy rizik,
- m) vedie a vyhodnocuje vyšetřovanie a intervencie pri hrozacej alebo existujúcej mimoriadnej udalosti; pri výskyte infekčných ochorení, chemických, radiačných, biologických a prírodných hrozieb a nebezpečenstiev je súčasťou krízového manažmentu,
- n) navrhuje, implementuje, riadi a hodnotí stratégiu podpory zdravia a program komunitného rozvoja pre definovanú populáciu a definované spoločenstvo, využíva pritom štandardné nástroje verejného zdravotníctva s poskytnutím ekonomických argumentov pre zvolené opatrenie,
- o) plánuje, implementuje a vyhodnocuje program primárnej, sekundárnej a terciárnej prevencie vrátane hodnotenia efektívnosti programu a efektívnosti nákladov,
- p) identifikuje etické aspekty konkrétnych opatrení, stratégií a politík v oblasti verejného zdravia,
- q) zabezpečuje implementáciu základných etických princípov pri tvorbe stratégie verejného zdravia.

§ 4cn

Rozsah praxe zdravotníckych pracovníkov v niektorých zdravotníckych povolaniach počas krízovej situácie z dôvodu ochorenia COVID-19

Zdravotnícky pracovník v zdravotníckom povolaní podľa § 1 ods. 1 písm. d), f), h) až p), r) a s) a odseku 2 môže počas krízovej situácie samostatne vykonávať činnosti súvisiace s vykonaním diagnostického testu umožňujúceho priamo detekovať antigény vírusového ochorenia COVID-19, pri ktorých nedochádza k priamemu kontaktu s pacientom.

§ 4d

Prechodné ustanovenia účinné od 1. januára 2009

Zdravotnícky asistent, ktorý získal úplné stredné odborné vzdelanie na strednej zdravotníckej škole v študijnom odbore zdravotnícky asistent podľa predpisov platných do 31. augusta 2008 a ktorý nácvik zdravotných výkonov uvedených v § 4b ods. 3 nemal ako súčasť študijného programu, ich môže vykonávať po preškolení, ktoré zabezpečí zamestnávateľ v spolupráci s príslušnou strednou zdravotníckou školou uskutočňujúcou vzdelávanie v študijnom odbore zdravotnícky asistent.^{1a)} Preškolenie musí trvať najmenej 40 hodín primerane rozdelených na teoretickú časť a na praktickú časť. O preškolení sa vyhotoví záznam, ktorý zašle zamestnávateľ komore, v ktorej je zdravotnícky pracovník registrovaný.

§ 4e**Prechodné ustanovenia k úpravám účinným od 1. marca 2017**

Zdravotnícky asistent, ktorý získal úplné stredné odborné vzdelanie na strednej zdravotníckej škole v študijnom odbore zdravotnícky asistent podľa predpisov platných do 31. augusta 2013 a ktorý nácvik zdravotných výkonov uvedených v § 4b ods. 2 písm. g) a h) a § 4b ods. 3 písm. d) až f) nemal ako súčasť študijného programu, ich môže vykonávať po preškolení, ktoré zabezpečí zamestnávateľ v spolupráci s príslušnou strednou zdravotníckou školou uskutočňujúcou vzdelávanie v študijnom odbore zdravotnícky asistent.^{1a)} Preškolenie musí trvať najmenej 40 hodín primerane rozdelených na teoretickú časť a na praktickú časť. O preškolení sa vyhotoví záznam, ktorý zašle zamestnávateľ komore, v ktorej je zdravotnícky pracovník registrovaný.

§ 4f**Prechodné ustanovenie k úpravám účinným od 1. júna 2018**

Písomné poverenie odborného zástupcu príslušného poskytovateľa záchranej zdravotnej služby podľa § 3 ods. 5 vydané podľa predpisov účinných do 31. mája 2018 zostáva v platnosti do uplynutia času, na ktorý bolo vydané.

§ 5**Účinnosť**

Táto vyhláška nadobúda účinnosť 1. augusta 2005.

Rudolf Zajac v. r.

Vzor

**POVERENIE PRE LEKÁRA, ZDRAVOTNÍCKEHO ZÁCHRANÁRA, SESTRU
ALEBO ASISTENTA PREPRAVY**

Poskytovateľ zdravotnej starostlivosti:

.....

Odborný zástupca poskytovateľa zdravotnej starostlivosti:

.....

Poverujem lekára*) / zdravotníckeho záchranára*) / sestru v ambulancii záchranej
zdravotnej služby*) / asistenta prepravy*)

.....

.....

v rámci neodkladnej zdravotnej starostlivosti ako člena posádky ambulancie

.....

samostatne vykonávať odborné pracovné činnosti podľa § 2 ods. 1, § 3 ods. 2 až 4***)
vyhlášky Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky č. 321/2005 Z. z. o rozsahu
praxe v niektorých zdravotníckych povolaniach v znení neskorších predpisov.

Dátum vystavenia: Platnosť poverenia do:

Meno, priezvisko, odtlačok pečiatky a podpis odborného zástupcu poskytovateľa
zdravotnej starostlivosti

.....

Potvrďujem svojím podpisom, že som bol/a zrozumiteľne poučený/á o rozsahu
odborných pracovných činností a špecializovaných pracovných činností.

Dátum: Podpis povereného:

Poverenie sa vyhotovuje v dvoch rovnopisoch, pričom jeden rovnopis uchováva príslušný poskytovateľ zdravotnej starostlivosti.

*) Nehodiace sa prečiarkne a uvedie sa meno a priezvisko osoby, ktorá poverenie vystavila.

***) Nehodiace sa prečiarkne a uvedie sa meno a priezvisko povereného lekára, zdravotníckeho záchranára, sestry alebo asistenta prepravy.

- 1) Zákon č. 579/2004 Z. z. o záchranej zdravotnej službe a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 351/2005 Z. z.
- 1a) Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 296/2010 Z. z. o odbornej spôsobilosti na výkon zdravotníckeho povolania, spôsobe ďalšieho vzdelávania zdravotníckych pracovníkov, sústave špecializačných odborov a sústave certifikovaných pracovných činností.
- 1aa) § 27 ods. 2 zákona č. 578/2004 z. z. o poskytovateľoch zdravotnej starostlivosti, zdravotníckych pracovníkoch, stavovských organizáciách v zdravotníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.
- 2) Príloha č. 3, III. časť výnosu Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky z 11. marca 2009 č. 10548/2009-OL, ktorým sa ustanovujú podrobnosti o záchranej zdravotnej službe (oznámenie č. 98/2009 Z. z.) v znení výnosu z 9. júla 2010 č. 14016/2010-OL (oznámenie č. 338/2010 Z. z.).
- 4) Zákon č. 581/2004 Z. z. o zdravotných poisťovniach, dohľade nad zdravotnou starostlivosťou a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 719/2004 Z. z.
- 5) Výnos Ministerstva pôdohospodárstva Slovenskej republiky a Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky z 12. apríla 2006 č. 28167/2007-OL, ktorým sa vydáva hlava Potravinového kódexu Slovenskej republiky upravujúca všeobecné požiadavky na konštrukciu, usporiadanie a vybavenie potravinárskych prevádzkarní a niektoré osobitné požiadavky na výrobu a predaj tradičných potravín a na priame dodávanie malého množstva potravín (oznámenie č. 4/2008 Z. z.).
- 6) § 29 ods. 4 písm. b) vyhlášky Ministerstva vnútra Slovenskej republiky č. 9/2009 Z. z., ktorou sa vykonáva zákon o cestnej premávke a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

